

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

G.F.

REDAKTØR:

Dr. theolog. IVAR HANSTEEN KNUDSEN

Innholdsfortegnelse:

61. ÅRGANG. Nr. 1-47

ST. OLAVS FORLAG - OSLO 1949

I.			
De forskjellige artikler og notiser i rekkefølge.			
Kirkekampen i Ungarn nådd klimaks. Kardinal Mindszenty arrestert. Ved I. H. K.	1	Indeks og åndsfrihet. Av J. Norheim	23
Vær sterke i troen. Av biskop dr. Mangers	4	Pavens bønn for det hellige år. Pave Pius XII	25
Betingelsen for den kristne fred. Pave Pius XII's julebudskap. I. del	6	Et katolsk problem i den norske kirke. Av pater F. Thorn, O.P.	27
Katolsk kristendom og de åndelig tilkortkomne. Et apropos til indeksdebatten. Av L. Wollnick	7	Splittet kristendom og kommunismens enhetsideal. Av pastor dr. G. Vranken	29
Indeks og åndsfrihet. Av Elsa Vanberg	10	Klostret og pavekirken. Av sokneprest H. Kielland Bergwitz	31
Den kristne handling	13	Tilståelse ved gift. Fra «Vårt Land»	31
Den katolske kristne i den moderne verden. Pave Pius XII's julebudskap, II. del	15	Lysmesse eller kyndelmess. Av F. J. Fischedick	31
At vi alle må bli ett. Ved C. ...	17	Fra Mariakongregasjonen, Oslo. Av Sigrid Øde	33
Korset i vårt liv. Av dominikanerpater F. Le Breton	18	Åpent brev fra en ung østerisk sosialist	33
Kirken beleiret. En redegjørelse fra kardinal Mindszenty	19	St. Olavs venner	34
Musikkens plass i bønnens liv. Av cand. phil. B. Gundersen	21	Te Deum. Av C.	34
Norsk katolsk ungdomsforbund mottar nyttårshilsener	22	Den gode jord og det edle hjerte. Av I. H. K.	37
		Bøker og lesning. Ved L. Wollnick	38
		Barnetro. Av R. R.	39
		Når tonene kaller. Ano-Nym ..	40
		Katolske profiler av i dag: Kardinal Mindszenty. Av mgr. Michalovits	40
			42
		Katolske hospitalers betydning	43
		Et intervju om Eystein Forlag	44
		Fastemandat for året 1949. Av biskop Mangers	45
		Aksjeinbydelse, Eystein Forlag	47
		Møtet i Albert Hall	49
		Pave Pius XII protesterer mot Mindszenty-dommen i ekstrordinært konsistorium	52
		Ny manende appell fra Paven ..	53
		Pave Pius XII taler og fordømmer dommen over kardinal Mindszenty	55
		Fastens ånd. Av F. J. Fischedick	55
		Fastetidens liturgi i mars måned. Av F. W. Elvedahl	56
		Hyrdebrev for fasten 1949	61
		Levende begravet. Av F. Mauriac ..	66
		Mindszenty-saken	67, 95
		Dommen over de evangeliske prester	67
		Den hellige Josef og «det skjulte liv». Av F. Le Breton, O.P.	68
		Hva er Jehovas vitner	69
		Franciskanerne kom til Norge for 25 år siden	70, 88, 103
		St. Antoniusostrenes 25 års jubileum	70
		Opprettes klostre i Sverige? ..	70
		Paris opplevet fra et pariserklos-	

ter. Av Tove Rasmussen	71	17. mai på Karl Johan	123	Freihow	198
Storm P. — vor medkæmper ..	72	Det frie menneske. Av mgr. R. A.		Katolikker og kommunister. Av	
Fra ungdomsfronten	73, 88	Knox	124	cand. mag. Ellen Nielsen	199
Vor Frue Hospitals nerveavdel-		Møte med Arnold Lunn. I. H. K.	126	Det vakreste sted jeg vet. Av	
ing utvider	73	25 års jubileum i Bussum	127	Kirsten Dæhli	204
Pilegrimsreise til Rom 1950 ..	73,	Ungdomsforbundet samles i Ber-		Ferdes i ånden! Fra en preken av	
	78	gen i pinsen	129	den hellige Augustin til 14.	
Jesus lever. Av pater F. D.		Paven om kapital og arbeide ..	134	søndag etter pinse	209
Thorn, O.P.	77	Biskopsetet i det gamle Hamar.		Restaureringen av St. Peters kir-	
Feiringen av Pave Pius XII's 50		Av arkitekt Gerh. Fischer ..	141	ke i Halden. Av dr. phil. Ei-	
års prestejubileum	80	Kristi Legemsfest i Montebuono.		vind S. Engelstad	210
«Så lenge Gud ikke er tapt i en		Av Ragna Rosati	145	Svertekampagne forberedes	213
sjel, er ingenting tapt». Av bi-		Et kristent demokrati? Av Jo-		Interessant myntfunn i Rom ..	213
skop Mangers		hannes Bruce	146	O hellige enfold!	241
Meditasjon og bønn. Av H. van		Barnas Landopp hold. Av Sigrid		Katolske sykehus og protestan-	
Zeller, O.S.B.		Øde	149	tiske prester	241
Strøtanker. Ved L. W.		Biskop dr. Mangers sørgetale ved		Svar fra en kristen lege. Chri-	
Katolsk Misjon i Kongo		Sigrid Undsets båre	158	stine Munsh	215
Det glade budskap. Av pater Leo		Solidaritetsbrev fra biskop Man-		Vi fordobler opplaget!	215
van Eekeren		gers til erkebiskop Beran av		Våknende erkjennelse?	216
Tre millioner pilegrimer til Rom		Praha	159	Den katolske kirke i kamp for	
jubelåret 1950		I enhetens tjeneste. Av A. Rau-		oss. Av stiftskapellan Sverre	
Forfølgelsen i Romania		lin, O.P.	159	Riisøen	222
De italienske guttebyers skaper,		Petrus og Paulus. Av A. J. Lutz,		Frans av Assisi og kirken. Av	
presten Antonio Rivolta, besø-		O.P.	162	pater Leo van Eekeren, O.F.M. 223	
ker Sverige		Kardinal Suhard in memoriam.		Rosa Mystica. Av pater Le Bre-	
Ny protest mot Mindszenty-dom-		Av A. Raulin, O.P.	165	ton, O.P.	225
men		Filmkronikk. Av Yngvar H.	166	Hvordan et under i Lourdes gjor-	
Litt om tillit		Nasjonaliseringen av kirken i		de Alexis Carrel til katolikk..	227
Pax-Christi-bevegelsens betyd-		Tsjekkoslovakia	167	Mariakongregasjonen i Oslo slår	
ning for forståelse mellom fol-		Det Hellige år. Pavelig kunngjør-		et slag for St. Olav	228
kene	93	ing	168	Kultur och mysterium. Av Sven	
Mindszenty forratt	95	Det kristne ideal for det moder-		Stolpe	235
Katolikkenes stilling i Østsonen..	96	ne «Natur»-menneske. Av Leo		Oppfordring til bønn for alle de	
Redd for døden. Av sokneprest		van Eekeren, O.F.M.	169	som lider for sin tro. Av biskop	
H. Kielland Bergwitz	97	Kirkens tragiske skjebne i China	170	Mangers	236
Menn følger menn, og ikke ideo-		Nåtid belyser fortid. Av H. Kiel-		Frigjøring fra teologene? Rand-	
logier	98	land Bergwitz	171	bemerkninger til åndsdebatten.	
Hamarstevnet 101, 107, 115, 128, 135		En plantes liv. Av Kirsten Dæhli	172	Av Ivar Hansteen Knudsen..	237
Hvordan skal jeg best tjene Gud.		Kardinal Suhards åndelige testa-		Det hellige år	238
Av Borghild Gundersen	102	mante	173	Mikkelsmess i norsk folkeliv. Av	
«Redemptoris Nostri». Pavens		Til Stiklestad	173	dr. philos. R. Th. Christiansen	239
nye encyklika om Palestina-		Osloungdommens arbeidstiltak ..	178	Hva bør være det avgjørende for	
spørsmålet	109	Vatikanet tar skarp stilling mot		en kristen når det tas stand-	
Himmelfred. Av Lebreton	111	kommunismen	179	punkt i tidens aktuelle spør-	
Kristi Mor. Av pastor Peter		Marias opptagelse i himmelen.		mål	241
Lowry	112	Av pater A. J. Lutz, O.P.	184	Intervju med «Katolsk bok og	
Kirken foran et enten-eller	113	Mariafromhet og apostolat. E. G.	186	Bladsentral». Ved ihk. ..	243, 268
Klostret og den moderne verden	114	En troende vitenskapsmann om		Falske rykter om det russiske	
Fritagelse for skoleskatt	114	tvilerne	186	kollegium	244
Våre sykehus	115	Katolisisme a la Hallesby. Av		Guds nåde og menneskets fri	
Arnold Lunn i Oslo. Av I. H. K.	115	I. H. K.	188	vilje. Av pater A. J. Lutz, O.P. 249	
Den levende kirke	121	Komponisten som ble prest	189	Pave Pius XII om kunstig be-	
Mariadyrkelsen en villfaring?		Praha og Rom. Av R. Kopecky..	196	fruktning	251
G. H.	123	Av ein Olsoktale 1949. Av H. W.		På gyngende grunn. Inigo	253

Krig og moral. Av Victor White, O.P.	254, 265	Fru Maria Mangers † 11	øy 162
Kristi Kongefest. F. W. Elvedahl	255	Pastor Peter K. M. Breukel †.. 11	Nordisk stevne for katolske aca- demikere 166, 179
Bønn av den hellige Frans av Assisi 255		Jenny Nygaard † 11	Sigrid Undsets gravferd 154
Kardinal Griffin syk 255		Grev Massimo Gaetani † 11	Bauta reist over Lars Eskeland.
Tanker til ungdomsdagen. Av pastor Ivar Hansteen Knudsen	256	Ingeniør Ørnulf Rentler Bang † 22	Av C. A. Bagge 175
Det store eventyr. Av pater Leo van Eekeren, O.F.M. 256		St. Josephsøstrene får hovedsete i Rom 35	Norsk Katolsk Ungdomsforbunds generalforsamling i Bergen.
Katolsk presse 262		Fru Kosenkina blir katolikk 35	Y. H. 176
Lutherdom og katolisisme (i to artikler). Av pater Finn D. Thorn, O.P. 263, 275		Søster Viola † 89	Den internasjonale sykepleierske- kongress i Stockholm. Av sös- ter E. 187
Elsk hverandre. Sepp. 266		Knut Oskar Knudsen † 89	Olsokdagen på Stiklestad 190
Nasjonaliseringen av kirken i Tsjekkoslovakia 267		Maskinist Carsten Kristensen † 89	Katolske foreldre møtes. H. 200
Bok- og Bladsentralen i aksjon.. 268		Fru Valborg Karlsen † 103	Speiderleiren i Skjåk. Av pater Alb. Raulin, O.P. 201
«Sven Stolpe.. Et litterært tids- fenomen» 276		Fru Margit Alibert †..... 103	Tale av biskop dr. Mangers til roverne 202
Nye bilder til motreformasjonens historie i Danmark-Norge .. 277		Fru konsul Marguerite Ander- sen † 117	Ungdomslederskolen 1949.
En forfatterinnes syn på Brekke- saken (Magnhild Haalke). Av Mix 278		Mère Margrethe-Marie Krohn † 125, 148	J. Bruce 203
Litt historikk om Vår Frue Kir- ke i Porsgrunn 280		Sigrid Undset † 132, 151—159	III. nordiske akademikerstevne.
De dødes tale til sin menighet. Av sokneprest J. Duin 281		Sokneprest E. Laudy, Drammen 50 år 148	Ved Borghild Gundersen 203
Det hellige år i korsets tegn. Av Mgr. Sergio Pignedoli 289		Direktør Sigurd Rosenund, Ber- gen † 148	Katolsk Mødrelær i Sønderjyl- land 212
Et streiftog gjennom St. Birgitt- ta kirkes historie. Av Ragnar Plünnecke 294		Kardinal Suhard † 165	Fransk akademisk kor 228
Dag Borg-Müllers ungdomsfond 295		Frøken Anna Recktenwald † .. 167	Katolsk studentlag 10 år .. 229, 257
Fra Oslo Katolske Menighetspleie 295		Prefekt A. Deutsch's 25 års pres- tejubileum 173	St. Olavslaget Oslo 240
Julens budskap er evig nytt. Av biskop dr. Jac. Mangers 302		Skreddermester Chr. Olsen † .. 180	Mikkelsmess i Norsk Rikskring- kasting 240
Musikk og bønn. Utdrag av et brev fra Thoralf Norheim .. 303		Pater Leo van Eekeren, O.F.M. 50 år 190	Høytidsdager i Halden. Innsender 244
Fullkommenhet også i vår tid. E. G. 305		Mgr. Maurice Feltin, ny erkebi- skop av Paris 242	Norsk Katolsk Kvinneforbunds 25 års jubileum. Av M. Østens- vig 264
Hva brevet til keiser Tiberius for- teller 305		Fabrikkeier Leo Müller 50 år .. 244	Ungdomsdagen 270
Søstrene i farens stund 307		Dag Borg-Müller 244	Hvordan Vår Frue kirke i Pors- grunn feiret sitt 50 års jubile- um 291 (se også s. 280—81)
Hvem er Cepicka? Av Jan Stran- sky 307		Hjørdis Therese Olsen † 261	St. Birgitta kirke i Fredrikstad feirer 50 års jubileum .. 293, 294
A propos Magnhild Haalke. Av Bjørg Haakonsen 211		III. Dikt.	Paven hjelper våre trengende .. 315
		En gammel salme, oversatt fra dansk. Ved C. 18	
		Kyrkjevisling 128	V.
		Prolog ved St. Torfinns menig- hets 75 års jubileum på Ha- mar. Av P. Storbekken 143	Bok- og tidsskriftanmeldser.
		Sangen om kirsebærene. Ved Ar- ne Dørumsgaard 164	Katolsk litteratur på svenska.
		Sjelens lengsel etter å se Gud. Fra fransk ved Marie Knudt- zon 279	Av Sven Stolpe 10, 18
		Et juledikt. Av Franciskus 301	Bøker inngått til redaksjonen 18, 177, 257, 285
		Moses. Av Ruth Alvsen 306	To urovekkende bøker av Sven Stolpe. Ved Daniel Haakonsen 19
		IV. Referater.	Eugenie Winther: «Mot ukjent mål» 22
		Jubileumsstevne på Hamar 29. mai 84, 101, 115, 128, 135—40	Paul Valéry: Europas åndelige krise. Ved dr. philos. Pavel Fraenkl 32
		Messe i Gol Stavkirke på Bygd-	

II.

Personalia.

Sokneprest dr. J. van der Burg
prest i 25 år 5

Søster Isabella 80 år. A. E. 5

- «Das Schöne als Weltanschauung im Lichte der Platonisch-Augustinischen Geisteshaltung.» Av dr. Josef Staudinger S. J. ved ihk.
- «Selbstkritikk der Philosophie und vergleichende Philosophiegeschichte im Umriss.» Av dr. Alois Dempf. Ved ihk. 44
- «Den hellige Theresa av Avilas liv», fortalt av henne selv. Ved W. G. 56
- «Catalica» 45, 59, 88, 266
- Franz Josef Kollerics: «Herz in der Wüste», historisk roman. Ved Kåre Langvik Johannesen 100
- Sigrid Undsets nutidsromaner.. 100
- Johannes Jørgensen: «Mit livs ledende» 100
- Spektrum 100, 270, 284
- Alfred Focke, S.J.: «Rainer Maria Rilkes diktning». Av Kåre Langvik Johannessen 116
- Sigrid Undset: «Jenny» 116
- Cato Aall og Mentz Schulerud: «Breve fra slekten Aalls arkiver 1738—1905» 116
- St. Olavs Barneblad 116, 293
- Dr. Herman Pesch: «Meister Eckhart.» Av Kåre Langvik Johannessen 129
- Birger Gulbrandsen: «Nattverden i norsk kirkeliv.» Ved A. Raulin, O.P. 177
- Dr. Leopold Novak: «Te Deum Laudamus.» 205
- Dr. Franz Michel Willam: «Die Geschichte und Gebets-Schule des Rosenkranzes.» Av Gerard Vranken 218
- Johannes Jørgensen: «Goethebogen» 218
- «Litterae». I. H. K. 218
- Romano Guardini: «Vorschule des Betens.» E. G. 224
- Pater Lutz's bok «Den katolske religion fremstilt for moderne protestanter» 224
- Hubert Messerschmidt: «Oppdragelse til renhet». Ved E. G. ... 257
- Svensk röst om St. Olav 266
- Pater George S. J. Hollisand Carter: «Through God's Under-ground.» U. L. 269
- Boken om Sigrid Undset. Av Ivar Hansteen Knudsen (i to artikler) 283, 296
- «Kimer I Klokker». Ved Sylvester 284
- «Julehelg» 284
- Nina Arkina: «Keiserinne og kvinne. Katharina den store» 284
- «Den katolske religion fremstilt for moderne protestanter.» Noen bemerkninger til kritikken. Ved forfatteren, pater A. J. Lutz, O.P. 291
- To Essay-samlinger av Sven Stolpe. Av Daniel Haakonsen 292
- Prof. dr. H. P. L'orange: «Keiseren på himmeltronen.» Ved I. H. K. 309
- Sven Stolpes bemerkninger til Daniel Haakonsens anmeldelse av hans bøker 312
- Peter Schindler: «Dette Hellige Evangelium.» Av Harald Taxt 313
- VI.
- Takk.
- Fra Redaktøren 14
- Fra Mariakongregasjonen 73
- Fra St. Josephsøstrene og Familie Langeland 148
- V..
- Fra Vikariatet.
- 57, 73, 88, 143, 236.
- VIII.
- Fra Redaksjonen.
- 131, 133.
- IX.
- Herhjemme.
- Bergen 148.
- Fredrikstad 89.
- Oslo 46, 75, 73, 117, 244.
- Porsgrunn 129.
- Stabekk 104.
- X.
- Utlandet.
- Afrika 91, 117, 233.
- Argentina 117.
- Australia 297.
- Baltikum 191.
- Belgia 74, 89, 117, 149, 230, 258, 270.
- Bulgaria 180.
- Canada 105, 150, 191, 245.
- Chile 118.
- China 35, 58, 91, 129, 149, 219, 230, 258, 297.
- Danmark 118, 149.
- De Baltiske Stater 271.
- Egypt 313.
- England 35, 58, 89, 90, 104, 118, 149, 180, 181, 192, 206, 230, 245, 285, 297, 313.
- Equador 195.
- Frankrike 47, 73, 89, 104, 119, 149, 181, 192, 206, 219, 245, 246, 258, 259, 271, 285, 298.
- Hellas 220, 271.
- Holland 105, 130, 181, 192, 206, 220, 231, 246, 258, 259, 271, 285, 299.
- India 105, 259, 299.
- Indonesia 231.
- Irland 149, 192, 220, 246, 314.
- Israel 58, 272.
- Island 181.
- Italia 47, 90, 149, 193, 207, 220, 246, 272, 285.
- Japan 91, 130, 150, 181, 193, 207, 220, 231, 259, 272, 273, 286, 314.
- Jugoslavia 105, 150, 181, 273, 286, 314.
- Koera Nord 182, 220, 259, 314.
- Libanon 231.
- Litauen 58, 182, 259.
- Luxembourg 220, 299.
- Mexico 259, 273.
- Palestina 259, 314.
- Panama 231.
- Polen 58, 74, 105, 130, 182, 193, 207, 221, 231, 259, 273, 286, 314.
- Portugal 74, 150, 207.
- Romania 58, 106, 130, 207, 232, 273, 286.
- Russland 208, 220, 221, 260, 314.
- Skottland 90.
- Slovakia 130, 182, 232.
- Spania 90, 106, 150, 299.
- Sveits 47, 106, 131, 221, 232, 246, 259.
- Tsjekkoslovakia 58, 74, 90, 106, 131, 167, 182, 193, 195, 208, 221, 233, 234, 247, 260, 273, 287, 299, 315.
- Tyskland 35, 74, 90, 107, 131, 150, 167, 183, 194, 208, 234, 247, 260, 273, 274, 288, 299.
- Ungarn 23, 58, 91, 150, 167, 183, 194, 195, 221, 234, 247, 274, 288.
- U.S.A. 73, 104, 180, 191, 206, 219, 230, 245, 258, 271, 313.
- Vatikanet 23, 35, 47, 75, 89, 104, 117, 131, 195, 206, 219, 230, 245, 258, 270, 285, 297, 313.
- Østerrike 91, 150, 183, 221, 274.